

Oponentní posudek k diplomové práci pana Luboše Jindry
na téma „Vklady a podíly v obchodních společnostech“
(vedoucí diplomové práce: Doc. JUDr. Stanislav Plíva, CSc.)

1. Formální úroveň práce

Autor věnuje samotnému zpracování tématu 75 stran textu, což rozhodně naplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. K jazykové úrovni textu nemám námitek.

2. Obsahová úroveň práce

Jedná se o přepracovaný text, který již byl předmětem obhajoby. Je zjevné, že se autor zaměřil na odstranění základních výtek (užívání dřívější zákonné terminologie, zaměření výlučně na s.r.o. a na pozitivní právní úpravu, absence úvodu a závěru). Kladem je, že autor komparuje platnou úpravu s historickými úpravami a s novým návrhem obchodního zákona. Ocenit je třeba i několik zmínek o komunitární a zahraničních úpravách.

Úroveň práce však trpí jistou kontinuitou se svou předchozí verzí, která se orientovala na společnost s ručením omezeným. Právní úprava této společnosti (v části věnované podílům ve společnostech) zůstává jádrem práce. Pojednání o podílech v osobních společnostech pak působí vedle tohoto textu spíše jako dodatek. Pojednání o podílu v akciové společnosti zcela absentuje - i když nebylo možné v plném rozsahu pojednat o charakteru akcie, bylo vzhledem k tématu práce na místě, aby se autor zmínil o specifickém charakteru akcie a stručně komparoval podíl v ní inkorporovaný se svými závěry ohledně ostatních společností.

Celkově je proto text diplomové práce dosti nevyvážený a nesystematický.

Z jednotlivých poznámek k textu uvádím následující:

Na str. 8 autor uvádí minimální zákonné výše vkladu u jednotlivých obchodních společností. Postrádám však zmínku o akciové společnosti.

Str. 9 (1.3.1) – Podle diplomanta bude při převzetí závazku k poskytnutí peněžitého vkladu před vznikem společnosti tento vklad splácen správcí vkladu. V případě převzetí až po vzniku společnosti bude vklad splácen přímo společností. Platí toto bezvýjimečně?

Str. 11 až 12 – Pokud vlastnické právo k nepeněžitému vkladu na společnost nepřejde, je dle autora společnost povinna předmět vkladu společníkovi povinna vrátit. Platí toto bezvýjimečně?

Na str. 30 autor hovoří o obecném soudu, který je příslušný pro rozhodnutí o návrhu na jmenování znalce. Jaký soud je v tomto případě soudem obecným?

Na str. 70 autor hovoří v souvislosti s v.o.s. o jednatelech.

3. Práce s prameny

Autor k vypracování diplomové práce použil 19 pramenů, což nepovažuji za zcela dostatečný počet. Nízký je též počet citací (39), který dosahuje cca jedné poloviny počtu stran textu. Nízký počet citací dost možná souvisí se skutečností, že autor mnohdy zřejmě čerpá z děl jiných autorů, aniž by však tento postup deklaroval řádnou citací – např.:

str. 7 (nahore) - „Lze souhlasit i s tvrzením, že poskytnutím“

str. 51 (střed) - „V oblasti obchodněprávní nauky není pochyb o tom, že ...“

Lze tedy konstatovat, že práce diplomanta s prameny neodpovídá úrovni požadované u diplomových prací.

4. Závěrečné zhodnocení

Navzdory výše uvedeným výtkám splňuje práce minimální požadavky kladené na diplomovou práci a lze ji tedy s výhradami doporučit k obhajobě, při níž by se měl zaměřit na poznámky a výtky uvedené v části druhé tohoto posudku.

V Praze dne 12.3.2007

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
oponent diplomové práce

Oponentní posudek k diplomové práci pana Luboše Jindry
na téma „Vklady a podíly v obchodních společnostech“

1. Formální úroveň práce

Autor věnuje samotnému zpracování tématu 59 stran, což lze u diplomové práce považovat za standardní rozsah.

Za podstatnou vadu práce považuji absenci jejího úvodu a závěru, kdy autor bez dalšího zahajuje svůj text rozbořem pojmu vklad do obchodní společnosti, aniž by předmět své práce nějakým způsobem uvedl.

Dále tedy práce postrádá i závěr, když je ukončena pojednáním o uvolněném obchodním podílu, aniž by se autor věnoval shrnutí své práce, zhodnocení současné právní úpravy (spolu s případnou konfrontací s navrhovaným zněním nového obchodního zákoníku) a úvahám de lege ferenda.

Autor na některých místech užívá terminologii odpovídající znění obchodního zákoníku před účinností zákona č.370/2000 Sb. Srov. pojem „základní jmění“ užitý na str. 8, 11 a 31, resp. pojem „obchodní jméno“ (str. 24).

Na str. 29 autor uvádí názor Prof. Dědiče s tím, že tento názor byl „v odborné veřejnosti několikrát kritizován“, autor dále hovoří o argumentech těchto „oponentů“ (str.30), aniž by však citací pod čarou specifikoval původce této kritiky. Z dalšího textu pak vyplývá pouze jeden pramen kritiky. Na druhou stranu je třeba v této souvislosti ocenit, že autor po předestření obou skupin názorů zaujal vlastní postoj k příslušné problematice.

Pokud jde o jazykovou a gramatickou úroveň textu, je možné konstatovat, že splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

2. Obsahová úroveň práce

Práce vyčerpává zvolené téma (s výhradami dále uvedenými) a přehledně podává informace o právní úpravě vkladů a podílů v obchodních společnostech v obchodním zákoníku. Na druhou stranu zůstává z příliš velké části prací popisnou, kdy se autor jen v omezené míře věnuje záležitostem výslovně neupraveným v příslušných ustanoveních obchodního zákoníku.

Práci bych obecně vytkl, že se omezila výlučně na platnou českou úpravu a postrádá tak pojednání i o úpravách v jiných právních řádech (zvolených v závislosti na jazykových znalostech autora), v komunitárním právu nebo předchozí právní úpravě platné na našem území.

Autor se v kapitole o podílech v obchodních společnostech věnuje převážně obchodním podílům ve společnostech s ručením omezeným, zatímco podíly v jiných společnostech

jsou poněkud opomíjeny. Lze sice akceptovat, že například pojednání o podílu v akciových společnostech (inkorporovaném v akcii) svým rozsahem vylučuje řádné zpracování v rámci zadaného tématu diplomové práce, přesto však zůstala opomenuta relevantní úprava vypořádacího podílu a podílu na likvidačním zůstatku obsažená například v ust. § 89, 92, 104 a 220 obch.zák.

Pokud jde o jednotlivé závěry uvedené v práci, nelze zcela souhlasit s tím, že „základní kapitál v určité předepsané výši mají podle obchodního zákoníku pouze společnosti kapitálové“ (str.6), když i pro komanditní společnost lze dovodit z ust. § 97a obch.zák. minimální základní kapitál ve výši 5.000 Kč.

Za ne zcela správný považuji názor, že u kapitálových společností se nelze domáhat zaplacení pohledávky na společnících z titulu ručení – srov. ust. § 106 odst.2 obch.zák. (str.6).

Chybným je konstatování na str. 25, že kapitálové společnosti jsou společnostmi, které za závazky *ručí* svým majetkem.

Na str. 35 se autor zabývá jednotlivými pravidly splácení vkladů do akciových společností, opomíná však zásadní pravidlo stanovící roční lhůtu pro doplacení peněžitých vkladů (ust. § 177 odst.1 obch.zák.).

V rozporu s ust. § 1 odst.2 obch.zák. je autorem chápán absolutní obchod jako „vztah výlučně podřízený právní úpravě v obchodním zákoníku“ (str. 44).

Na str. 50 autor uvádí, že „velikost čistého obchodního majetku je kromě obchodního majetku závislá i na výši *pohledávek* společnosti a tato skutečnost může výši vypořádacího podílu významně snížit“. Zde se jedná o zásadní vadu spočívající v záměně pohledávek a závazků obchodní společnosti.

Nelze souhlasit se závěrem, že objektivní i subjektivní lhůty k podání návrhu podle ust. § 131 obch.zák. počínají plynout dnem konání valné hromady (str. 53 - 54) – srov. případy, kdy se společník o konání valné hromady v důsledku jejího nesprávného svolání dozvěděl až dodatečně po jejím konání.

Na str. 58 (in fine) autor hovoří o nabývání obchodního podílu za trvání společnosti, kdy konstatuje, že při zvýšení základního kapitálu vzniká nový obchodní podíl převzetím závazku k novému vkladu. Nový obchodní podíl však v důsledku konstitutivního charakteru zápisu nové výše základního kapitálu vzniká až tímto zápisem.

Naopak lze ocenit úvahy autora související s vkladem nemovitostí (zejména otázka vkladového řízení u katastrálního úřadu) a znaleckým oceňováním nepeněžitých vkladů. Kladem je i pojednání o konkrétních právech průmyslového vlastnictví, které též mohou být do obchodní společnosti vloženy.

3. Práce s prameny

Autor k vypracování práce použil 24 pramenů, což lze považovat za dostatečné. Určité připomínky však mám k jejich formálnímu uvedení, když v seznamu použité literatury nejsou prameny standardně uvedeny v abecedním pořadí a když osm pramenů není v seznamu vůbec zahrnuto a lze je dovodit pouze z citací.

Práce obsahuje 32 citací, což s ohledem na počet stránek práce lze považovat za poněkud nedostatečné, když obecně by počet citací měl minimálně odpovídat počtu stránek. Je dobře, že autor kromě knižních a časopiseckých pramenů pracoval i s judikaturou. Avšak je třeba poznamenat, že citace judikatury pod č. 6 a 7 je nedostatečná, když pouhá spisová

značka bez uvedení data vydání rozhodnutí, označení soudu a případné publikace v časopisecké literatuře neumožňuje dohledání předmětného judikátu (pochopitelně s výjimkou rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu, což však není případ uvedených citací).

4. Závěrečné zhodnocení

I když práce splňuje minimální obecné požadavky kladené na diplomovou práci, domnívám se, že mnohé významné vytknuté vady by mohly být odstraněny doplněním textu práce. Jsem toho názoru, aby konečné posouzení diplomové práce bylo provedeno až na základě její ústní obhajoby autorem.

Pro obhajobu diplomové práce navrhuji, aby se autor pokusil zformulovat na základě nabytých poznatků svůj názor na níže uvedené případy:

- Jakým způsobem (k rukám, na účet koho) je doplácen peněžitý vklad, jež společník převzal při založení kapitálové společnosti za předpokladu, že společnost již byla zapsána do obchodního rejstříku?
- Je v souladu s ust. § 114 odst.1 obch.zák. taková změna společenské smlouvy (přijata tedy za trvání společnosti, kdy je již výše obchodních podílů společníků dána podle dispozitivní právní úpravy), kterou se změní pravidla pro výpočet výše obchodního podílu?

V Praze dne 10.3.2006

JUDr. Daniel Patěk
oponent diplomové práce